

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNDE MÜZİK ETKİNLİKLERİNİ KULLANMA DURUMLARI

THE USE OF MUSIC ACTIVITIES IN THE TEACHING PRACTICE COURSE OF PRE-SCHOOL TEACHER CANDIDATES

Songül PEKTAŞ¹ - Davut ELMACI²

Öz

Bu araştırmada, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullanma durumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılı, Amasya Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırmada, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler, araştırmacılar tarafından hazırlanan görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, okul öncesi öğretmen adaylarının çoğunlukla öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Müzik etkinliklerini en çok sınıf içerisinde dikkati sağlamak için kullandıkları, müzik etkinlikleri olarak da en çok videolu şarkılar ve şarkılı oyunları kullandıkları ortaya çıkan diğer önemli sonuçlardır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Öğretmen Adayları, Öğretmenlik Uygulaması Dersi, Müzik Etkinlikleri.

Abstract

In this research, it is aimed to determine the pre-school teacher candidates' use of music activities in the teaching practice course. The study group of the research consists of the 4th year students of Amasya University Preschool Education in the 2022-2023 academic year. In this study, criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was used. The data of the research were collected using the interview form prepared by the researchers. The data were analyzed with descriptive analysis technique. As a result of the research, it was concluded that pre-school teacher candidates mostly used music activities in the teaching practice course. Other important results are that they mostly use music activities to provide attention in the classroom, and they mostly use video songs and song plays as music activities.

Keywords: Pre-School Teacher Candidates, Teaching Practice Course, Music Activities.

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Amasya Üniversitesi, Temel Eğitim A. B. D. Okul Öncesi Öğretmenliği, songul.pektas@amasya.edu.tr Orcid: 0000-0002-3824-1518

² Dr. Öğretim Üyesi, Amasya Üniversitesi, Temel Eğitim A. B. D. Okul Öncesi Öğretmenliği, davut.elmaci@amasya.edu.tr Orcid: 0000-0001-9712-0727

Makale Türü: Araştırma Makalesi – Geliş Tarihi:18.03.2023 – Kabul Tarihi: 31.10.2023

DOI:10.17755/esosder.1267194

Atf için: *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2024;23(89):22-36

Etik Kurul İzni: Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulunun 18.02.2022 tarih ve 126/00 sayılı yazısı ile etik açıdan uygun görülmüştür.

Bu çalışma Creative Commons Atf-Gayri Ticari 4.0 (CC BY-NC 4.0) kapsamında açık erişimli bir makaledir.

This work is an open access article under [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) (CC BY-NC 4.0).

1. GİRİŞ

Müzik, çocukların günlük hayat akışlarında yer alan kültürel bir öge olmasının yanı sıra onların tüm gelişim alanlarında rol oynayan önemli faktörlerden biridir (Barret, 2009). Çocuğun oyun içerisinde söylediği tekerlemeler, şarkılar, türküler ya da televizyonda, radyoda dinleyip duyduğu müzikler buna en iyi örneklerdir (Çilden, 2001). Aristo (M.Ö. 384-322) çocuklar için müziğin eğitimdeki yeri ve önemini şu sözlerle dile getirmektedir: “*Duyguların anlatımında hiçbir şey ritim ve şarkı kadar güçlü değildir. Mademki müzik, bu denli gerçek bir güçtür, o halde mutlaka çocukların eğitiminde kullanılmalıdır*” (Akt. Yönetken, 1952). Müzik ya da müzik eğitiminin okul öncesi dönemde, çocuklara sağladığı zengin fırsatlardan yararlanılması gerekliliği, günümüzde daha fazla ifade edilmeye başlanmıştır. Bireyin ileriki yaşamını etkileyecek ve şekillendirecek olan okul öncesi dönemde müzik etkinlerinin sağladığı uyarıcı ve destekleyici ortam, önemli bir araç olarak kullanılmaktadır (Koca, 2010). Okul öncesi müzik eğitimi, 0-6 yaş çocuklara müziği deneyimleyerek öğrenmeleri ve müzikle ilgili davranışlarını geliştirmeleri için verilen bir eğitimidir. Bu eğitime, erken çocukluk müzik eğitimi denilmektedir (Uçan, 2001). Okul öncesi müzik eğitiminin amacı, çocuğun bilişsel, duyuşsal, psiko-motor ve sosyal gelişimine destek olmak, çocukların, duygu ve düşüncelerini müzikle ifade etmelerine olanak sağlamak, ayrıca çocuklarda var olan yaratıcılığı ortaya çıkarmak ve ana dilin gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Göncü, 2016).

Müzik etkinlikleri, çocukların bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen bir araçtır (MEB, 2016). Bu etkinlikler, şarkı söyleme, müzik dinleme, ses ayırt etme çalışmaları, ritim çalışmaları, müzik eşliğinde hareket ve dans çalışmaları gibi çeşitli müzikal faaliyetleri içerir. Bu faaliyetlerin sonucunda çocuklar hem doğru ve nitelikli müzik dinleme, söyleme ve çalma alışkanlıkları kazanır hem de yerel, ulusal ve evrensel çocuk müzikleriyle tanışma fırsatı elde ederler (MEB, 2016). Bu süreçte çocuklar, bireysel ve topluluk içinde müzik yapma gibi değerli kazanımları da öğrenirler. Okul öncesi dönemde gerçekleştirilen müzik etkinlikleri, çocukların dil gelişimlerine katkıda bulunarak, kendilerini daha etkili bir şekilde ifade edebilmelerine yardımcı olur. Aynı zamanda bu etkinlikler, çocukların sosyal uyum kazanmaları konusunda onları teşvik eder bu da onlarda başarı ve güven duygusunun gelişmesine katkıda bulunur (Aral, Kandır ve Yaşar, 2001). Müzik, çocuğun kişilik ve duygu gelişiminde, kendini ifade edebilmesinde ve estetik zevklere sahip olmasında kritik rol oynar (Mertoğlu, 2003).

Çocuklar ne kadar zengin uyarıcı çevre içinde bulunurlarsa o kadar çok gelişmektedirler. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin, öğrenme ve öğretme yaşantılarını farklı ortamlar, farklı materyaller ve farklı etkinliklerle zenginleştirmeleri gerekmektedir. Her çocuk, iyi ve doğru bir müzik eğitimi alarak, tekrarlı dinlemeler yoluyla ana dilini öğrendiği gibi müzik yeteneğini ve müzik kulağını geliştirebilir (Suzuki, 1978). Çocukların müzikal becerileri kazanmaları, var olan müzikal yeteneklerini keşfetmeleri, buldukları ortamlara doğrudan ilişkilidir (Temiz, 2007).

Öğretme-öğrenme yaşantılarının çeşitlendirilmesinde, en önemli kaynak, öğretmenin bilgi, beceri ve yaratıcı kişiliğidir. Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik etkinliklerinin planlanması ve uygulanması öğretmenin görevidir. Öğretmen bu görevi çoğunlukla kendisi, kimi zaman da müzik alanında çalışan yetkin kişilerden yardım alarak yürütmektedir. Fakat hangi durumda olursa olsun, okul öncesi dönemde çocuklara müzik eğitimi verilirken, çocukların yaş ve gelişim özelliklerinin çok iyi bilinmesi ve buna paralel uygun yöntem ve tekniklerin kullanılması son derece önemlidir (MEB, 2013; MEB, 2016).

Erken çocukluk yıllarının, çocukların her yönüyle sağlıklı gelişimleri için oldukça önemli olduğu kabul edilen bir durumdur. Bu nedenle erken çocukluk yıllarında çocukla ilgili aktörlerin önemi de büyük olmaktadır. Okul öncesi öğretmenleri erken çocukluk yıllarında

çocuklara destek olabilecek en önemli aktörlerdendir. Bu nedenle okul öncesi öğretmenlerinin yetiştirilmesi özenle ele alınması gereken bir konu olmaktadır.

En son 2018 yılında güncellenen okul öncesi öğretmenliği lisans programında alan eğitimi zorunlu dersleri arasında 3 kredilik “Erken Çocuklukta Müzik Eğitimi” dersi yer almaktadır. Bu ders ile okul öncesi öğretmen adaylarının müzik ile erken çocukluk eğitimi ilişkisi kurarak okul öncesi eğitim programındaki hedeflere yönelik etkinlikler ve uygulamalar gerçekleştirmeleri beklenmektedir. 2018 yılında güncellenen programda alan eğitimi seçmeli dersler arasındaki “Erken Çocuklukta Ritim, Dans ve Orff Eğitimi” dersi de öğretmen adaylarının müzik eğitimi bilgi ve becerilerini geliştirecek içeriğe sahiptir. Bunlar dışında Erken Çocuklukta Oyun Gelişimi ve Eğitimi gibi diğer derslerde de öğretmen adaylarının müziği kullanabilecekleri uygulamalar mevcuttur.

Müziğin çocuk gelişimine sağladığı birçok değerli önemli katkı sayesinde okul öncesi dönemde, müzik eğitiminden etkili ve doğru şekilde faydalanmak gerekmektedir. Okul öncesi dönem tüm gelişim alanları için kritik bir dönem olduğu gibi hem genel hem de müzik eğitiminin ilk basamağıdır. Fakat bu basamaktaki müzik eğitiminin ne derece iyi, etkili ve kalıcı olacağı okul öncesi öğretmenin ilgi, bilgi ve planlamasına bağlıdır. Bu nedenle okul öncesi öğretmenin mesleki ve genel yeterliklerine ek olarak müzik eğitimi yeterliklerine de sahip olması gerekmektedir (Mertoğlu, 1993, s.256). Gül ve Bozkaya (2014), okul öncesi öğretmen adaylarının lisans döneminde aldıkları müzik eğitiminin, müzikal bilgi, beceri ve tutum kazandırmada yetersiz olduğunu, aynı zamanda müzik eğitiminin önemini, okul öncesi gibi kritik ve hayati öneme sahip olan bir dönemde öğretmenlerin, her alanda olduğu gibi müzik alanında da donanımlı olması gerektiği düşüncesi ile vurgulamışlardır. Ertürk, Altınkaynak, Veziroğlu ve Erkan (2014), öğretmenlerin, üniversitede aldıkları müzik dersini daha çok teorik işlediklerini bundan dolayı müzik etkinliği planlamada ciddi sıkıntılar yaşadıklarını yaptıkları araştırmayla tespit etmişlerdir. Oysaki çocukların erken yaşta müziğe karşı ilgi duymaları, kulaklarının müzikal ezgilerle dolması, basit ritmik becerileri deneyimlemeleri öğretmenlerin çocuklara sunacakları müzikal ilgi ve ortamlara bağlıdır (Denac, 2008, s. 439). Eliason ve Jenkins (2003)’a göre, erken çocukluk dönemi eğitimcileri, çocukların potansiyellerini bilmeli ve var olan bu potansiyellerini en üst düzeyde kullanmalarına fırsat veren durumlar ve ortamlar yaratacak etkinlikler sunmalıdırlar. Bu hedefle, yapılan literatür taramasında, alan yazında okul öncesi öğretmen adaylarının, etkili ve verimli müzik dersi almaları gerektiğine yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Erken çocukluk döneminin, bireyin üzerindeki etkisinin her geçen gün sorgulandığı bu günlerde, okul öncesi adaylarının, etkili bir araç olarak müzik veya müzikal etkinlikleri kullanma durumlarının tespit edilmesi değerli görülmüştür.

2.1 Erken Çocuk Döneminde Müzikal Gelişim ve Eğitim

Müziğin çocuklar üzerindeki pozitif yönde etkisi daha anne karnında başlamaktadır. Anne karnındaki bebeklerin, çevresindeki seslere, müziğe tepki vermeye başladığı dönemden itibaren müzikle olan ilişkileri de başlamaktadır denilebilir. Takip eden erken çocukluk dönemi ise çocukların tüm gelişim alanlarının hızla geliştiği, kavram ve beceri öğrenimin en yoğun olduğu dönem olması itibari ile müzik eğitimi açısından da oldukça önemli ve kritik bir dönem olarak nitelendirilmektedir (Tezel Şahin, 2006; Gün 2009; Köksoy ve Taş, 2005). Erken yaşta müzikle tanışan şanslı çocuklar, yeteneklerinin ya da yaratıcılıklarının farkında olma konusunda daha bilinçli olmakta böylelikle gerek müzikal gelişimlerinde gerekse diğer gelişim alanlarında fark yaratmaktadırlar (Yıldız ve Nacakçı, 2016). Genel gelişim dönemleri ile paralel ilerlediği düşünülen müzikal gelişim sürecinde erken çocukluk dönemi, çocukların öğrenmeye en açık olduğu dönem olduğu için, en iyi değerlendirilmesi gereken dönemlerin başında gelmektedir. Bu dönemdeki müzikal gelişim, çocuğun müzik dışı gelişimini de önemli ölçüde etkilemektedir. Yanı sıra erken dönemde verilecek yoğun ve etkili bir müzik eğitimi ile ileriki

yaşlar için sağlam bir müzikal temel de atılmış olacaktır (Erdal, 2012; Aral ve Can Yaşar, 2015). Erken çocukluk dönemindeki kazanımların yaşam boyu etkileri düşünüldüğünde, çocukların bu dönemde aldıkları müzik eğitimi ya da deneyimledikleri müzikal etkinlikler onların tüm hayatlarını etkilemektedir. Dolayısıyla kendini daha iyi ifade eden, özgüvenli, akademik ve duygusal zekâsı yüksek bireylerin yetişebilmesinin temeli erken çocukluk döneminde alacakları yoğun ve etkili müzikal eğitim ile daha hızlı ve eğlenceli gerçekleşmektedir (Özal Göncü, 2016).

1.3 Araştırmanın Amacı

Okul öncesi öğretmenlerinin müzik yeterliklerine sahip olmaları, diğer tüm faktörlerin yanında, okul öncesi öğretmen adaylığı dönemlerinde aldıkları nitelikli müzik eğitimi dersleri ile yakından ilişkilidir. Bu ihtiyaçlardan hareketle bu çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullanma durumlarının tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın alt problemleri ise şu şekilde belirlenmiştir:

- Okul öncesi öğretmen adaylarının, etkinliklerinde müzik kullanma durumları nelerdir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının, kullandığı müzikal etkinlikler nelerdir?
- Okul öncesi öğretmen adaylarının kullandığı müzik aletleri nelerdir?

2. YÖNTEM

Bu çalışma okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi kapsamındaki uygulama okullarında uyguladıkları etkinliklerde müzik kullanma durumlarını açıklamak amacıyla nitel araştırma yaklaşımına dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmaların fenomenoloji, durum çalışması, kültür analizi, gömülü kuram gibi desenleri vardır. Ancak Merriam'ın (1998, s.11) da vurguladığı gibi, birçok eğitim araştırmasında bu desenlerden birine odaklanmak yerine araştırmacılar herhangi bir durumu, fenomeni ya da süreci basitçe anlamaya ve keşfetmeye çalışabilirler. Bu tür araştırmalar herhangi bir nitel araştırma çeşidi olarak adlandırılmaktansa temel nitel araştırma olarak kabul edilirler (Merriam ve Tisdell, 2016, 23). Bu çalışmada da okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması kapsamında uygulama okullarında müzik etkinliklerini kullanma durumları anlaşılacak istenmiş ve bu nedenle temel nitel araştırma tercih edilmiştir.

2.1 Çalışma Grubu

Araştırma, 2021-2022 eğitim öğretim yılı, Amasya Üniversitesi Okul Öncesi Öğretmenliği son sınıf öğrencileri ile yürütülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yaşları 21 ile 32 arasında değişmektedir. En fazla olan yaş grubu 19 kişi ile 22 yaş grubudur. Katılımcıların 37'si kadın, 5'i erkektir. 42 katılımcıdan 6'sı 3 yaş grubunda, 16'sı 4 yaş grubunda, 19'u 5 yaş grubunda öğretmenlik uygulaması yapmaktadır. Bir katılımcı ise yaş grubunu "diğer" olarak belirtmiştir. Katılımcıların 34'ü üniversiteye ilk kez yerleşmiştir. 4 katılımcı ise daha önce bir lisans programını tamamlamış olup, ikinci lisans programı olarak Okul Öncesi Öğretmenliği Programında okumaktadırlar. 3 katılımcı Dikey Geçiş Sınavı (DGS) ile Okul Öncesi Öğretmenliği Programına yerleşmiştir. 1 öğrenci ise Çift Anadal Programı (ÇAP) kapsamında Okul Öncesi Öğretmenliği Programında öğrenim görmektedir. Katılımcıların 6'sı lisede Kız Meslek Lisesi Çocuk Gelişimi Programından mezun olmuştur.

2.2 Veri toplama aracı

Verilerin toplanması amacıyla araştırmacılar tarafından bir veri toplama formu geliştirilmiştir. Açık uçlu soruların yer aldığı veri toplama araçları özellikle keşfedici araştırmalarda nitel veri toplama aracı olarak kullanılabilir ve katılımcıların cevaplarını yazarak vermeleri zengin bilgi kaynağı sağlayabilir (Johnson ve Christensen, 2020, s.215). Bu nedenle

veri toplama aracı katılımcılar yanıtlarını yazarak verecek şekilde geliştirilmiştir. Veri toplama formunun geliştirilmesi sürecinde erken çocukluk eğitimi alanından iki (Öğretim Görevlisi ve Dr. Öğretim Üyesi), müzik eğitimi alanından bir (Pof. Dr.) kişiden uzman görüşü alınmıştır. Veri toplama formunda katılımcılara ilişkin demografik bilgiler ile okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde müzik kullanma durumlarına ilişkin beş soru yer almıştır. Bu sorular şunlardır:

- 1- Etkinliklerinizde müzik kullanıyor musunuz? Neden?
- 2- Ne tür müzikal etkinlikler yapıyorsunuz?
- 3- Etkinliklerinizde herhangi bir müzik aleti kullanıyor musunuz? Kullanıyorsanız neler? Kullanmıyorsanız neden?
- 4- Uygulama öğretmeninizin müzik etkinliklerinin uygulanmasında herhangi bir etkisi oluyor mu? Oluyorsa ne gibi, olmuyorsa neden?
- 5- Müzik etkinliği uygulamada herhangi bir sorunla karşılaşıyor musunuz? Karşılaşıyorsanız ne gibi? Karşılaşmıyorsanız neden?

2.3 Verilerin toplanması ve analizi

Araştırma verilerinin toplanması için Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Etik Kurulundan etik onay alınmış, ilgili akademik birimin izniyle veriler 2021-2022 Bahar döneminde toplanmıştır. Katılımcılar gönüllülük esasına göre veri toplama formlarını yazarak doldurmuşlardır. Veriler, veri toplama formunda yer alan sorulara göre betimsel olarak analiz edilmiştir. Veri analiz sürecinde veriler önce her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş, daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek farklılaşan kodlarda anlaşma sağlanmış ve buna göre kategoriler oluşturulmuştur. Nitel araştırmalarda verilerin sayısallaştırılması pek tercih edilmemekle birlikte güvenilirliği artırmak, yanlılığı azaltmak, temalar/kategoriler arasında karşılaştırmalar yapabilmek gibi nedenlerden dolayı veriler sayısallaştırılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Bu kapsamda, araştırmanın kurgusu doğrultusunda gerektiğinde katılımcı sayılarının ve frekansların verilmesinin uygun olacağı düşünülmüş ve bu bilgiler verilmiştir.

2.4 Geçerlik ve güvenilirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenilirliğin sağlanmasına yönelik çeşitli yöntemler mevcuttur. Creswell'in (2021) belirttiği tedbirler kapsamında bu araştırmada geçerlik ve güvenilirliğe ilişkin alınan başlıca tedbirler şunlardır: Araştırmacılar okul öncesi öğretmen yetiştirme programında öğretim elemanı olarak görevli oldukları için okul öncesi öğretmen adaylarıyla ve okul öncesi eğitim kurumlarıyla sürekli etkileşim halindedirler. Bu deneyimler veri toplama sürecini ve verilerin doğru bir şekilde anlamlandırılmasını kolaylaştırmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında görüşmeler yanında öğretmenlik uygulaması kapsamında yapılan gözlem notlarından yararlanılmış, öğretmen adaylarının hazırladıkları etkinlik dosyaları incelenmiştir. Böylelikle veri toplama kaynağı çeşitlendirilmiştir. Araştırma verileri her iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlanmış, daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek farklı kodlarda uzlaşa sağlanmıştır.

3.BULGULAR VE YORUM

Verilerin analizi sonucunda ortaya çıkan bulgular, (1) Etkinliklerde müzik kullanma durumu, (2) Yapılan müzik etkinlikleri, (3) Müzik aleti kullanma durumu, (4) Uygulama öğretmenin müzik etkinliklerine etkisi ve (5) Müzik etkinliklerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar başlıkları altında verilmektedir.

3.1 Etkinliklerde müzik kullanma durumu

Okul öncesi öğretmen adaylarının 39'u öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullandıklarını belirtirken 3'ü ise kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullanma nedenleri Tablo 1'de verilmektedir.

Tablo 1. Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde müziği kullanma nedenleri

Müziği Kullanım Nedeni	f*
Dikkat sağlamak için	19
Çocuklar sevdikleri için	6
Eğlence amaçlı olarak	6
Çocuklar müzikle daha iyi öğrendikleri için	6
Etkinlikleri bütünleştirmek için	4
Çocukların gelişimlerini desteklemek için	3
Daha sakin bir ortam oluşturmak için	3
Öğrenmede kalıcılığı sağlamak için	2
Çocukları motive etmek için	2
Etkinlikleri zenginleştirmek için	1
Çocuklara ritim becerisini kazandırmak için	1
Çocukları sınıfa alıştırmak için	1

* Aynı katılımcı birden fazla neden belirtebildiği için katılımcı sayısı ile frekans sayısı birbirinden farklıdır.

Tablo 1'de görüldüğü gibi, müziğin eğitimdeki kullanımına yönelik gerçekleştirilen bu araştırmada, çeşitli kullanım nedenleri belirlenmiştir. Bu nedenler içerisinde, dikkatin artırılması (f=19) amacıyla müziğin kullanılması en öne çıkan sebep olarak tespit edilmiştir. Ayrıca, müziğin çocukların bireysel ilgisini çekme, eğlence amaçlı tercih edilme ve müzik aracılığıyla daha etkili bir öğrenme sürecinin gerçekleştirilmesi gibi nedenlerle de eğitimde tercih edildiği görülmüştür. Eğitimde etkinliklerin bütünleştirilmesi, çocukların genel gelişimlerini destekleme ve sakin bir öğrenme ortamı oluşturma amacıyla da müziğe başvurulduğu belirlenmiştir. Öğrenmenin kalıcılığını sağlama, çocukların motivasyonunu artırma, etkinliklerin zenginleştirilmesi, ritim becerisinin kazandırılması ve çocukların sınıf ortamına adaptasyonunu kolaylaştırma gibi diğer nedenlerle de müziğin eğitimde kullanıldığı kaydedilmiştir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi okul öncesi öğretmen adayları çoğunlukla dikkati sağlamak için müziği kullanmaktadırlar. Bunun yanında çocukların müziği sevmeleri ve eğlenceli bir ortam oluşturmak gibi nedenler de öğretmen adaylarının müziği tercih etmelerinde önemli görünmektedir. Öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde müziğin kullanım nedenlerine ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının bazı ifadeleri şunlardır:

K3: Çoğunlukla etkinlik sırasında değil de etkinliklere hazırlık amaçlı, çocukların dikkatlerini çekmek için müzik kullanıyoruz.

K18: Evet kullanıyorum. Çünkü çocuklar müzik olduğunda dikkatlerini daha iyi topluyor ve etkinlik daha eğlenceli geçiyor.

K29: Evet kullanıyorum. Çünkü çocukların dikkatini çekmekte müziğin yüksek derecede etkililiğine inanıyorum.

3.2 Yapılan müzik etkinlikleri

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasında yaptıkları müzik etkinlikleri Tablo 2’de verilmektedir.

Tablo 2. Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasında kullandıkları müzik etkinlikleri

<i>Müzik Etkinlikleri</i>	<i>f*</i>
Videolu Şarkılar	14
Şarkılı Oyunlar	14
Orff Etkinlikleri	13
Ritim Etkinlikleri	14
Şarkı Öğretimi	10
Beden Perküsyonu	3

Tablo 2’de görüldüğü gibi, okul öncesi öğretmen adayları müzik etkinliği olarak çoğunlukla videolu şarkıları, şarkılı oyun etkinliklerini ve ritim etkinliklerini kullanmaktadırlar. Bunun dışında şarkı öğretimi de kullanılan önemli bir müzik etkinliğidir. Beden perküsyonu ise okul öncesi öğretmen adayları tarafından daha az kullanılan bir müzik etkinliğidir. Öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde yapılan müzik etkinliklerine ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının bazı ifadeleri şunlardır:

K2: Genellikle videolu şarkılar dinletip, sonra birlikte söylüyoruz. Şarkı o günün etkinliği ve kazandırılmak istenen kavram ile alakalı oluyor.

K37: Şarkılı videolar eşliğinde tekrar ediyorum. Özel gün ve haftalar için gösteri hazırlıyorum. Ritim çubukları ile şarkılara eşlik ediyoruz.

K1: Orff etkinlikleri ve beden perküsyonuyla ilgili etkinlikler.

3.3 Müzik aleti kullanma durumu

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının 23’ü etkinliklerde bir müzik aleti kullandıklarını, 19’u ise kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde kullandıkları müzik aletleri Tablo 3’te verilmektedir.

Tablo 3. Okul öncesi öğretmen adaylarının etkinliklerde müzik aleti kullanma durumları

			f*
Müzik aleti kullanıyor (n=23)	Kullanılan müzik aletleri	Ritim çubuğu	18
		Marakas	12
		Zil	5
		Davul	2
		Tef	1
		Bardak	3
		Orff çalgıları	2
		Müzik aleti yok yok	3
Müzik aleti kullanmıyor (n=19)	Kullanmama nedenleri	Kullanmayı bilmiyorum	1
		Uygulama öğretmenim istemiyor	1
		Çocukların yaşları küçük	1

* Aynı katılımcı birden fazla seçenek belirtebildiği için katılımcı sayısı ile frekans sayısı birbirinden farklıdır.

Tablo 3'te görüldüğü gibi, müzik aleti kullandığını belirten okul öncesi öğretmen adayları (n=23) çoğunlukla ritim çubuğu, marakas gibi müzik aletlerini kullanmaktadır. Bunun dışında bardak, davul ve Orff çalgıları da kullanılan önemli müzik aletlerindedir. Etkinliklerde müzik aleti kullanmadığını belirten okul öncesi öğretmen adayları (n=23) kullanmama nedeni olarak daha çok müzik aleti olmamasını belirtmişlerdir. Müzik aleti kullanmayı bilmeme, uygulama öğretmenin müzik aleti kullanılmasını istememesi ve çocukların yaşlarının küçük olması gibi nedenler de okul öncesi öğretmen adaylarının müzik aleti kullanmamalarının bir gerekçesi olmaktadır. Okul öncesi öğretmen adaylarının etkinliklerde müzik aleti kullanma durumlarına ilişkin bazı ifadeleri şunlardır:

K7: Sınıfta mevcut değil ve kendim tek başıma bir alet getirdiğimde örnek veriyorum (ritim çubuğu) çocuklar kendilerinde de olsun istiyorlar.

K4: Ritim çubukları kullanıyorum. Sınıfta bolca bu materyalden var. Çocukların küçük kas becerilerine de katkıda bulunuyorum.

K30: Müzik aleti kullanmıyorum. Genellikle bilgisayar üzerinden çocuk şarkıları açıyorum.

3.4 Uygulama öğretmenin müzik etkinliklerine etkisi

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının 25'i uygulama öğretmenin uyguladıkları müzik etkinliklerinde etkisi olduğunu belirtirken 17'si ise uygulama öğretmenin etkisinin olmadığını belirtmişlerdir. Uygulama öğretmenin müzik etkinliklerine etkisine ilişkin bilgiler Tablo 4'te verilmektedir.

Tablo 4. Uygulama öğretmeninin müzik etkinliklerine etkisi

		f*	
Uygulama öğretmeninin etkisi var (n=25)	Olumlu	Bana yardım ediyor	15
		Bana öneride bulunuyor	2
		Beni motive ediyor	2
	Olumsuz	Bana yeni oyunlar öğretiyor	1
		Etkinliği birlikte planlıyoruz	1
		Sınıfı hazırlıyor	1
		Çocukları sakinleştiriyor	1
Uygulama öğretmeninin etkisi yok (n=17)		Sürekli Orff etkinliği istiyor	1
		Hep aynı şarkıyı söylüyor	1
		Her şeyi bana bırakıyor	9
		Müzikal etkinlik yapmıyoruz	1
		Çocuklar ilgisiz	1

* Aynı katılımcı birden fazla seçenek belirtebildiği için katılımcı sayısı ile frekans sayısı birbirinden farklıdır.

Tablo 4’te görüldüğü gibi, uygulama öğretmeninin uyguladıkları müzik etkinliklerinde etkisi olduğunu belirten öğretmen adaylarının yanıtları “olumlu” ve “olumsuz” olmak üzere iki kategoriye ayrılmıştır. Öğretmen adaylarının belirttiğine göre uygulama öğretmenlerinin müzik etkinliklerinin uygulamasında çoğunlukla olumlu etkileri olmaktadır. Bu olumlu etkiler arasında en fazla vurgulanan ise uygulama öğretmenin okul öncesi öğretmen adayına yardımcı olmasıdır. Müzik etkinliklerinin uygulanmasında uygulama öğretmeninin etkisinin olmadığını belirtenler ise bu durumu daha çok “öğretmenin her şeyi kendilerine bırakması” ile vurgulamışlardır. Müzikal etkinlik yapmama ve çocukların ilgisiz olması da uygulama öğretmenin öğretmen adayına bir etkisinin olmadığı anlamına gelmektedir. Uygulama öğretmenin müzik etkinliklerine etkisine ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının bazı ifadeleri şunlardır:

K27: Öğretmenimle beraber müzik etkinlikleri yapıyoruz ritim çubuğu, marakas eşliğinde. Öğretmenimle yaparken ortam daha güvenli, daha eğlenceli geçiyor. Ondan bir şeyler öğreniyorum.

K9: Herhangi bir etkisi olmuyor. O günün öğretmeni ben oluyorum. Verilen konu ile ilgili şarkılı oyun bulursam müzik kullanıyorum.

K12: Genel olarak sınıf yönetimi konusunda yardımcı oluyor. Bazen çocuklara bir hareketin öğreniminde daha ilgi ve dikkat çekici bir öneride bulunabiliyor.

3.5 Müzik etkinliklerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar

Araştırmaya katılan okul öncesi öğretmen adaylarının 32'si müzik etkinliklerinin uygulanmasında sorunlarla karşılaştıklarını belirtirken 10'u ise sorunla karşılaşmadıklarını belirtmişlerdir. Karşılaşılan sorunlara ilişkin bilgiler Tablo 5'te verilmektedir.

Tablo 5. Karşılaşılan sorunlar

			f*
Sorun var	Öğretmen adayı kaynaklı sorunlar	Müzik etkinliği esnasında sınıfı kontrol etmekte zorlanıyorum.	8
		Yapacak müzik etkinliği çeşidi bulamıyorum.	1
		Her hafta yeni şarkı öğreniyorum.	1
	Çocuk kaynaklı sorunlar	Çocuklar etkinlikleri yapmakta zorlanıyor.	4
		Çocuklar çabuk sıkılıyorlar.	4
		Küçük yaş grubu çocuklar müzik etkinliklerini yapamıyor.	3
		Çocukların uyum sorunu var.	1
		Çocuklar müzik aleti kullanmakta zorlanıyorlar.	1
		Çocuklar müzik etkinliklerini amaçsız hareket olarak algılıyor.	1
		Çocuklar kendi istedikleri müzikal etkinliği istiyor.	1
Okul kaynaklı sorunlar	Araç gereç eksikliği var.	3	
	Müzik etkinliği yapmak için sınıf dar.	1	
	Müzik etkinliği esnasında çok gürültü oluyor.	1	
Sorun yok	Uygulama öğretmeni kaynaklı sorunlar	Müzik etkinliği sadece benim olduğum gün yapılıyor.	1
	Çocuk kaynaklı	Çocuklar müzik etkinliklerini çok sevdiğileri için.	2
		Çocuklar müzik etkinliklerini iyi yapabildikleri için.	1
	Öğretmen adayı kaynaklı	Birçok müzik aleti çalabildiğim için.	1

* Aynı katılımcı birden fazla seçenek belirtebildiği için katılımcı sayısı ile frekans sayısı birbirinden farklıdır.

Tablo 5'te görüldüğü gibi, müzik etkinliklerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlar öğretmen adayı kaynaklı sorunlar, çocuk kaynaklı sorunlar, okul kaynaklı sorunlar ve uygulama öğretmeni kaynaklı sorunlar olmak üzere kategorilere ayrılmıştır. Öğretmen adayı kaynaklı sorunlarda müzik etkinliği sırasında sınıfı kontrol etmekte zorlanma en fazla vurgulanan sorun kaynağı olmuştur. Çocuk kaynaklı sorunlarda ise çocukların etkinlikleri yapmakta zorlanması

ve çocukların çabuk sıkılmaları diğer sorun kaynaklarına göre daha fazla vurgulanmıştır. Bunun yanında çocuk kaynaklı sorun olarak küçük yaş grubu çocukların müzik etkinliklerini yapmakta zorlanmaları da önemli bir sorun kaynağı olarak belirtilmiştir. Okul kaynaklı sorunlarda ise en önemli sorun kaynağı olarak okullardaki araç gereç eksikliği ifade edilmiştir. Öğretmen adayları tarafından çocuk kaynaklı sorunların diğer sorunlara göre daha fazla vurgulandığı görülmektedir. Müzik etkinliklerinin uygulanmasında sorunla karşılaşmadığını belirtenler ise bunu daha çok çocukların müzik etkinliklerini sevmesine bağlamaktadırlar. Müzik etkinliklerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunlara yönelik bazı öğretmen adaylarının ifadeleri şunlardır:

K40: Evet karşılaşıyorum. Çocukların dikkatini toplamakta zorlanıyorum. Toplu etkinliklerde koordine etmekte zorlanıyorum.

K26: Sınıf bazen etkinlikten kopup dağılabiliyor bu konuda sorun yaşadığım oluyor.

K22: Herhangi bir sorunla karşılaşmadım. Çocuklar müziği ve dans etmeyi çok seviyorlar. Kolaylıkla adapte olabiliyorlar.

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullanma durumlarını tespit etmeyi amaçlayan bu çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarına sorulan görüşme soruları doğrultusunda;

Okul öncesi öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde müziği kullandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının, öğretmenlik uygulaması etkinliklerinde müziği kullanma nedenleri incelendiğinde, daha çok dikkatlerini toplamak amacıyla kullandıkları görülmektedir. Kuşçu (2010), okul öncesi çocuklarıyla yapılan müzik etkinliklerinin onların dikkat becerilerine etkisini incelediği araştırmasında, çalışmanın bulgusu ile benzer olarak müzikal etkinliklerinin, dikkat becerisini desteklediği bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca, Güler (2006) yaptığı çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin etkinliklerinde müzik etkinliklerinin kullanılmasının çocukların dikkatini çekme ve toparlamada oldukça etkili olduğu bulgusu ile çalışma sonucuna benzer sonuçlara ulaşmıştır. Araştırmada, okul öncesi öğretmen adayları öğretmenlik uygulaması dersinde müzik etkinliklerini kullanma nedenlerini ayrıca öğrencilerin müzikal etkinlikleri çok sevdiği için ve eğlence amaçlı olarak kullanılabilecek etkili bir uyaran olarak gördükleri için şeklinde belirtmişlerdir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasında kullandıkları müzik etkinlikleri incelendiğinde, videolu şarkılar, şarkılı oyunlar, ritim etkinlikleri ve Orff etkinlikleri okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında en çok kullandıkları müzikal etkinlikler olarak görülmektedir. Literatürde araştırmanın sonucuna paralellik gösteren birçok çalışmaya rastlanmaktadır. Dalgar ve Kaytez, (2022) çalışmalarında, daha çok müzikli oyunları kullandıkları bulgusuna ulaşmışlardır. Yine, Oğuz (2019), çalışmada öğretmenlerin sınıf içi müzik etkinliklerinde en çok ritim etkinliklerine yer verdiklerini tespit etmiştir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamasında kullandıkları müzik etkinliklerinde müzik aletlerini kullanma durumları incelendiğinde, yarı yarıya bir sonuçla öğretmen adaylarının yarısının müzik etkinliklerinde herhangi çalgı kullanmadıkları diğer yarısının ise etkinlikler sırasında çalgı kullandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Kullanılan çalgılara bakıldığında ilk sırayı Orff çalgılarından ritim çubuğu hemen arkasından marakasın aldığı görülmüştür. Öğretmen adaylarının daha çok Orff çalgılarını tercih etmelerindeki neden, Orff çalgılarının hem kendi çalmaları hem de öğrencilere çaldırmaları açısından daha basit ve her

seviyeye uygun olması aynı zamanda müzikal etkinlikler sırasında her öğrencinin eşlik edebileceği ortam ve imkân sağlayabilmesi olarak düşünülmektedir. Yücesan (2021), yapmış olduğu araştırmada benzer sonuçlar tespit etmiştir. Yıldız (2019) çalışmasında, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde en çok marakas kullandıkları sonucu, yine çalışmanın bulgusu ile örtüşmektedir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında yaptıkları müzikal etkinliklerde uygulama öğretmenlerinin etkisi incelendiğinde, öğretmen adaylarının müzikal etkinlikleri yaparken daha çok uygulama öğretmenlerinin olumlu etkilerinin oldukları bulgusuna ulaşılmıştır. Adaylar, uygulama öğretmenlerinin olumlu olarak kendilerine yardımcı olduklarını, genel tavrın destekler nitelikte olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmanın bulgularına paralellik gösteren araştırmalara rastlanmıştır. Bay, Şeker ve Alisinanoğlu (2020), çalışmalarında, uygulama öğretmenlerinin genellikle destek veren bir tutumda olduğu bulgusuna ulaşmışlardır. Kadakal ve Polatlar (2018), çalışmalarında yine uygulama öğretmenlerinin sınıfta olumlu tutum içerisinde olduğu bulgusunu tespit etmiştir. Çakmak'ın (2019) çalışması, öğretmen adaylarının, öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında uygulama öğretmenleri ile ilgili genel olarak olumlu geri bildirim verdikleri bulgusu ile çalışmayı destekler niteliktedir.

Okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sorunlar daha çok sınıfın kontrolünü sağlayamama veya dağılan sınıf kontrolünü tekrar ele almada zorluk yaşama olarak belirtilmiştir. Yanı sıra çocukların çabuk sıkılması ya da etkinlikleri yaparken zorlanması da en çok dile getirilen sorunlar olarak görülmektedir. Türkkaş (2020) araştırmasında, okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini uygulamada çok fazla problemle karşılaştıkları bulgusunu tespit etmiştir. Koca'nın (2016) yaptığı çalışmada, öğretmen adaylarının müzik etkinliklerini planlama, uygulama ve değerlendirmede sorunlar yaşadıkları bulgularıyla çalışmayı destekler niteliktedir. Aktaş (2013) araştırması ile, okul öncesi öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun müzik etkinliklerini uygularken herhangi bir sorun yaşamadığı sonucu ile çalışmanın tersi bir bulguya ulaşılmıştır.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında, okul öncesi gibi kritik olarak adlandırılan dönemde, müzik etkinliklerinin öneminin gerek öğretmen adayları gerekse öğretmenler olmak üzere tüm eğitimciler tarafından kabul gördüğü aşikardır. Fakat okul öncesi öğretmen adaylarının kendilerini müzik etkinliklerini planlarken ve uygularken yetersiz hissettikleri ve bu etkinlikleri uygulama sınıflarında uygularken genelde sorunlarla karşılaştıkları da ortaya çıkmış bir gerçektir. Bundan dolayı, okul öncesi lisans müzik dersinin, uygulama ağırlıklı olması, öğretmen adaylarının okul öncesi öğrencilerine yönelik pratik müzik etkinliklerini öğrenebileceği seçmeli derslerin açılması ya da çoğaltılması ayrıca, öğretmen adaylarının okul öncesi öğrencileri ile öğretmenlik uygulaması dersi dışında bir araya gelerek müzik etkinlikleri yapabileceği ders ya da proje gibi alternatiflerin hayata geçirilmesi önerilebilir.

5. KAYNAKÇA

- Aktaş, A. (2013). *Okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini uygulama durumları (Niğde ili örneği)*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisan Tezi]. Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Niğde.
- Aral, N., & Can Yaşar, M. (2015). *36-72 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı. Okul Öncesi Eğitim Programları*. (A. Akyol Köksal Ed.) Ankara: Hedef Yayınları
- Aral, N., Kandır, A. & Yasar, M. C. (2003). *Okul Öncesi Eğitim 1*. (2. baskı). İstanbul: Ya-Pa Yayıncılık.

- Barrett, M. S. (2009). Sounding lives in and through music: a narrative inquiry of the 'everyday' musical engagement of a young child. *Journal of Early Childhood Research*, 7(2), 115-134.
- Bay, D. N., Şeker, T. P. & Alisinanoğlu, F. (2020). Öğretmenlik uygulaması dersine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Anadolu University Journal of Education Faculty* 4(1), 1-20.
- Creswell, J. W. (2021). *Nitel Araştırma Yöntemleri: Beş Yaklaşımına Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. (S. B. Demir ve M. Bütün Ed.). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Çakmak, M. S. (2019) Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması derslerine ilişkin görüşleri. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 7(13), 207-226.
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 1-8.
- Denac, O. (2008). A case study of preschool children's musical interests at home and at school. *Early childhood education journal*, 35, 439-444.
- Dalgar, G & Kaytez, N. (2022). Okul öncesi öğretmen adaylarının müzik etkinliklerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Scientific Educational Studies*, 6(2), 259-277.
- Eliason, C. ve Jenkins, L. (2003). *A Practical Guide To Early Childhood Curriculum*. New Jersey: Merrill.
- Erdal, G. G. (2012). Gelişim ve öğrenme kuramcılarına göre müzik öğretim yöntemlerinin okul öncesi eğitimdeki yeri. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (IJTASE)*, 1(4), 54-59.
- Ertürk, G., Altınkaynak, Ş. Ö., Veziroğlu, M., & Erkan, S. (2014). Okul öncesi öğretmenlerin üniversite deneyimlerinin mesleki yaşantılarına etkisine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 897-908.
- Göncü, İ. Ö. (2016). 4-6 yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16 (İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Güler, N. (2006). *Okulöncesi öğretmenlerin müzik etkinliklerini gerçekleştirme durumları ve eğitim gereksinimlerinin belirlenmesi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Gül, G., & Bozkaya, İ. (2014). Okul öncesi öğretmenliği lisans programının müzik eğitimi açısından değerlendirilmesi: Uludağ Üniversitesi örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(3), 995-1008.
- Gün, E. (2009). İlköğretim okulu müdürlerinin müzik dersine ilişkin yaklaşımlarının müzik öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi: Burdur ve Isparta illeri örneği. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Burdur.
- Johnson, R. B. & Christensen, L. (2020). *Educational Research: Quantitative, Qualitative, And Mixed Approaches* (7. baskı.). Thousands Oaks: Sage.
- Kadalkal, S., & Polatlar, D. Y. (2021). Okul Öncesi Öğretmenlik Uygulaması I-II Dersinin Uygulama Öğretmenleri ve Uygulama Öğrencilerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Pearson Journal*, 6(11), 1-20.

- Koca, E. (2010). *6 yaş grubunda geri planda dinletilen müziğin çoklu zekâ alanlarına etkisi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Koca, Ş. (2016). Öğretmen adaylarının bakış açısıyla okul öncesi kurumlarda müzik etkinliklerinin değerlendirilmesi. *Journal of International Social Research*, 9(47), 654-661.
- Köksoy, A., & Taş, A. (2005). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan anaokulu öğretmenlerinin okul öncesi dönemde müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi Niğde ili örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 31-40.
- Kuşçu, Ö. (2010). *Orff-Schulwerk yaklaşımı ile yapılan müzik etkinliklerinin okul öncesi dönemdeki çocuklarının dikkat becerilerine etkisi*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya.
- Merriam, S.B. (1998). *Qualitative Research And Case Study Applications In Education*. San Fransisco: Jossey-Bass.
- Merrriam, S. B. & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative Research: A Guide To Desgn And Implementation*. San Fransisco: Jossey-Bass.
- Mertoğlu, E. (1993). Okul öncesi eğitimde müziğin gelişimi ve eğitimi. *9.Okul öncesi Eğitim ve Yaygınlaştırılması Semineri*,250-253.
- Mertoğlu, E. (2003). *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*. (Sevinç, M. Ed.) İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Oğuz, T. (2019). Okul öncesi eğitim öğretmenlerinin müzik merkezi düzenleme durumları ile müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri. [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Eskişehir.
- Özal Göncü, İ. (2016). 4-6 yaş anaokulu çocuklarına uygulanan müzik eğitiminin müziksel ses ve işitsel algı gelişimlerine etkileri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(İpekyolu Özel Sayısı), 2382-2392.
- Suzuki, S. (1978). *Suzuki Piano School Volume 1*. New Jersey: Birch Tree Group.
- T. C. Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. (2013). *Okul Öncesi Eğitimi Programı*. Ankara.
- T. C. Millî Eğitim Bakanlığı. (2016). *Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara.
- Temiz, E. (2007). *Okul öncesi eğitimde üç yaş dönemindeki 35-40 aylık çocuklara uygulanan ses eğitiminin işitme kayıplı ve işitme kayıpsız çocukların müziksel ses gelişimlerine etkisi*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi], Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Tezel Şahin, F. (2006). *Müzik ve Hareket. Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Türkkaş, M. (2020). *Okul öncesi dönem için yaratıcı müzik etkinlikleri tasarımı*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Afyonkarahisar.
- Uçan, A. (2001). Müzik öğretimi, ünite II “okul öncesi çocuğun müziksel gelişimi”. *Anadolu Üniversitesi Yayınları*, 12-28.

- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, E. (2019). *Okulöncesi eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin müzik etkinliklerinde Orff yaklaşımına yönelik görüşleri (Çankırı ili örneği)*. [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Burdur.
- Yıldız, G., & Nacakçı, Z. (2016). Okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişim özellikleri: bir literatür derlemesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 38-45.
- Yönetken, H. B. (1952) *Okulda Müzik Öğretimi ve Öğretim Metotları*. Milli Eğitim Basımevi: İstanbul.
- Yücesan, E. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerinde Orff yaklaşımını kullanma durumları. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, 27(46), 82-91.